

การเลือกนักเรียนในระดับประถมเพื่อเข้าเรียนต่อระดับมัธยม โดยที่ถ้าผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับสภานะแนว สภาก็จะให้นักเรียนสอบเข้าเรียนในวิชาที่ตนประสงค์จะเรียนเอง

สภานะแนวการศึกษาหรือคณะกรรมการที่กล่าวนี้จะตั้งประจำอยู่ตามโรงเรียนทุกแห่ง ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนในมัธยมที่ 3, ผู้แทนโรงเรียนมัธยมที่ 2 เช่น โรงเรียนเทคนิก เป็นคน เจาหน้าที่ฝ่ายนะแนวการศึกษา, ผู้แทนสมาคม, ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนนั้น ๆ, และแพทย์ประจำโรงเรียน

จากสถิติของกระทรวงศึกษาธิการของฝรั่งเศส นักเรียนจบมัธยมปีที่ 3 แล้ว 75 เปอร์เซ็นต์จะเรียนต่อไปในมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 คือคอนปลาย ในจำนวนนี้ร้อยละ 35 จะเลือกเรียนต่อหลักสูตรยาว อีกร้อยละ 40 จะเลือกเรียนหลักสูตรสั้น

อุดมศึกษา (L' enseignement Superieur)

การศึกษาในชั้นนี้ หมายถึงระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี โท และเอก ซึ่งมหาวิทยาลัยทั่วไปในฝรั่งเศสได้แบ่งออกเป็นคณะต่าง ๆ ดังนี้ คณะอักษรศาสตร์ และมานุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์

ได้จัดวิทยาลัยอาชีพชั้นสูงให้มีฐานะเท่ามหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ยังมีสถาบันที่สูงขึ้นไปอีกที่เรียกว่า Les Gran des Ecoles สถาบันเหล่านี้บางแห่งอยู่ในชั้นอุดมศึกษาปริญญาตรี บางแห่งก็สูงกว่าปริญญาตรี และต้องทำการสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษา เช่น สถาบันการศึกษาวิชาปกครองแห่งชาติ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนวิชาการไปรษณีย์ โทรคมนาคม โรงเรียนวิศวกรรมศาสตร์ โรงเรียนการไฟฟ้า โรงเรียนทหารทั้ง 3 เหล่า เป็นต้น

การเข้าเรียนมหาวิทยาลัยนั้นจะต้องผ่านข้อทดสอบที่เรียก บัคกาโลเรอ
อาร์ท (Baccalaureate) การสอบนี้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียนตลอด 7 ปี
การตรวจร่างกาย การสอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ในระดับชาติ

มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยของประเทศโดยทั่วไปเป็นของรัฐ และเก็บค่าเล่าเรียนต่ำ
มาก นักศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีความรับผิดชอบในตัวเอง และมีเสรีภาพในการ
เรียนและแสดงความคิดเห็นสูงมาก ทุกคนเลือกวิชาเรียนเอง จะเข้าฟังคำบรรยาย
หรือไม่ก็ได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรด้วย

โดยทั่วไปการศึกษาระดับนี้แบ่งเป็น 3 ระยะเวลา Cycles

ระยะแรก ใช้เวลาศึกษา 2 ปี ผู้สำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตรหรืออนุ-
ปริญญา (Diplome Universitaire d' etudes litteraires D.U.E.L.
วิชาที่ศึกษามี 9 แขนงคือ ภาษาโบราณ ภาษาสมัยใหม่ ภาษาคำต่างประเทศในปัจจุบัน
ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา
และสังคมศาสตร์

ระยะที่ 2 ใช้เวลาศึกษา 2-3 ปี ผู้สำเร็จแล้วจะได้ปริญญาตรี
(Licence-es Lettres) แต่จะทำปริญญาโทจะต้องเขียนวิทยานิพนธ์

ในปีที่ 1 ต้องเรียนวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกมาก เมื่อเรียนจบหลัก
สูตรจะเลือกสอบได้ เพื่อรับปริญญาตรีในวิชาหนึ่งวิชาใดก็ได้ 5 แขนง

ในปีที่ 2 จะสอบได้เอาปริญญาโทในวิชาหนึ่งวิชาใดก็ได้ในอีก 5
แขนง ผู้สอบได้จะได้ประกาศนียบัตรที่เรียกว่า Certificat d' aptitude
professorats des enseignements des de enseignements de second
degre หรือ C.A.P.E.S. ผู้ที่สอบได้เพื่อรับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ที่เรียกว่า
เมมัวร์

ระยะที่ 3 ใช้เวลาศึกษาคั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป สำเร็จแล้วจะได้ปริญญาโท และปริญญาเอกตามสาขาวิชา (Doctorat de troisieme cycle) การทำปริญญาเอกของรัฐ doctorat d'Etat ก็คงสมัครและเตรียมทำวิทยานิพนธ์ที่เรียก these-thesis การศึกษาชั้นนี้จะสิ้นสุดในระยะที่ปีนั้น กำหนดแน่นอนไม่ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ การวิเคราะห์ และการเสนอวิทยานิพนธ์

การเรียนสาขาวิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ชั้นแรกเมื่อเรียนสำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตรวิทยาศาสตร์เป็นการเรียนอย่างกว้าง ๆ ชั้นที่ 2 จะเรียนแคบเขาและวิชาเฉพาะ กว่าชั้นแรกผู้ที่เรียนสำเร็จจะได้รับปริญญาตรี และถ้าเรียนต่อไปถึงชั้นปริญญาโทก็คงเรียนหลักสูตรกว้างหากอีก ชั้นที่ 3 เป็นการเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรชั้นสูง Diplome d' etndes approfondies หรือ D.E.A. และปริญญาเอก คือ ดอกโตราต

การเรียนสาขากฎหมายและเศรษฐศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ชั้นเช่นกัน เมื่อสำเร็จชั้นคนใน 2 ปีแรก จะได้รับประกาศนียบัตรวิชานิติศาสตร์ทั่วไป หรือประกาศนียบัตรเศรษฐศาสตร์ทั่วไป ต่อจากนั้นอีก 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นที่ 2 จึงจะได้รับปริญญาตรีทางนิติศาสตร์หรือเศรษฐศาสตร์ ชั้นที่ 3 จึงจะถึงการศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาเอก ในการศึกษาวิชากฎหมายสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นมัธยมก็จะศึกษาได้โดยมีหลักสูตร 2 ปี ผู้ที่เรียนสำเร็จจะได้รับวุฒิปริญญาตรีทางนิติศาสตร์

การเรียนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ นักศึกษาจะต้องเข้าศึกษาชั้นเตรียมแพทย์เป็นเวลา 1 ปี ต่อจากนั้นจึงศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอีกเป็นเวลา 5 ปี รวมทั้งต้องทำงานอยู่ในโรงพยาบาลด้วย จบแล้วต้องทำงานเป็นแพทย์ประจำบ้านอีก 1 ปี จึงจะสอบเพื่อรับปริญญาเอกทางแพทยศาสตร์ได้

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 ทางกรมโคเปิดศูนย์ทดลองทางการศึกษาขึ้นหลายแห่ง เช่น ที่ปารีส - โคฟิเน สอนวิชาการบริหารโรงเรียน ส่วนที่แวงแซนส์ ซึ่งอยู่ชานกรุงปารีสเป็นที่ตั้งศูนย์ทดลองสอนวิชาอักษรศาสตร์และมนุษยวิทยา ส่วนที่ลูมินีไกลนคร

มาร์แซย์ มีศูนย์สอนวิทยาศาสตร์ และมนุษยวิทยา นครใหญ่ ๆ หลายแห่ง เช่น กรุงปารีส นครอ็องแยร์ลีส์, ลีออง และคูลู ล้วนแต่มีมหาวิทยาลัยประจำ หรือ ไมเช่นนั้นก็เป็นโรงเรียนการศึกษาชั้นสูงของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

มหาวิทยาลัยปารีส

มหาวิทยาลัยปารีสใหญ่เกินไป มีนิสิตนักศึกษาหนึ่งแสนกว่าคน ยากที่อาจารย์และนิสิตนักศึกษาจะติดต่อกันได้อย่างใกล้ชิด จากการวิจัยเหตุการณ์ ไม่สงบที่นิสิตนักศึกษาก่อให้เกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2511 ปรากฏว่านิสิตนักศึกษา มีมากเกินไป ทางมหาวิทยาลัยปกครองไม่ได้ทั่วถึง ประกอบกับจะรักษามาตรฐาน การสอนให้ได้ดี รัฐบาลฝรั่งเศสจึงตกลงที่แบ่งมหาวิทยาลัยปารีสออกเป็น 13 มหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัยมีนิสิตนักศึกษาประมาณ 10,000 คน

มหาวิทยาลัย 13 แห่งนี้ ในระยะแรกตั้งเรียกว่า มหาวิทยาลัย ปารีส 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13 แต่ละแห่งมี President เป็นหัวหน้า และแบ่งออกเป็น 4 คณะหรือมากกว่านั้น คือคณะอักษรศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ และคณะแพทย ศาสตร์ ดังนั้นแทนที่จะมีคณบดีคณะอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์เพียงคนเดียว จะมี ถึง 13 คน สำหรับคณะอื่น ๆ ก็จะมีคณบดีสำหรับแต่ละคณะ 13 คนเช่นเดียวกัน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยปารีส (Rector of the University of Paris) ทำหน้าที่ประสานงานระหว่าง President ของมหาวิทยาลัย ทั้ง 13 แห่งนี้

คงที่ทราบกันดีแล้ว อธิการบดีมหาวิทยาลัยปารีสทำหน้าที่เสมือน ศึกษาธิการประจำภาคปารีสด้วย บังคับบัญชาการศึกษาทุกระดับคือ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี (Licence) ปริญญาโท (Maitrise) และ
ปริญญาเอก (Doctorat) แบ่งออกเป็น 3 วัฏจักร (Cycle) คือ Premier
cycle (2 ปี) Deux Cycle (2 ปี) และ Troisieme Cycle อย่างน้อย
2 ปีขึ้นไป

ปริญญาตรีใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 3 ปี

ปริญญาโทใช้เวลาเรียน 1 ปี หรือ 2 ปี

ปริญญาเอกใช้เวลาเรียน 2 ปีขึ้นไป

หลักสูตรปริญญาตรีกว้างขวางกว่าแต่ก่อน เช่น แทนที่จะเรียนปริญญาทาง
ประวัติศาสตร์ จะต้องเรียนเพื่อรับปริญญาทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ เป็นต้น

มีมหาวิทยาลัยเปิดที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าเรียนได้ อันที่จริงมหา-
วิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศฝรั่งเศสจัดเป็นมหาวิทยาลัยเปิดอยู่ ไม่มีการสอบคัดเลือก
เข้ามหาวิทยาลัย ผู้สอบไล่ได้ชั้นมัธยมบริบูรณ์ (BACCLARAUREAT)
มีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เสียค่าลงทะเบียนเป็นสินค้านักศึกษาเพียงปีละ
120 แฟรงก์ (ประมาณ 540 บาท)

อาจารย์พอใจที่จะเป็นข้าราชการ รับเงินเดือนตามอัตราเงินเดือน
อาจารย์มหาวิทยาลัย ไม่มีการเคลื่อนไหวที่แยกมหาวิทยาลัยเป็นอิสระ

อนึ่ง ในประเทศฝรั่งเศส มีมหาวิทยาลัยเอกชนของคณะบาทหลวง
คาทอลิกเท่านั้น เช่น ที่กรุงปารีสและเมืองลิลล์ ไม่มีมหาวิทยาลัยเอกชนเหมือนกับ
ในสหรัฐอเมริกา

มหาวิทยาลัยปารีสเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนบริหารกิจการของ
มหาวิทยาลัยโดยเป็นกรรมการสภาอาจารย์และสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยปารีสไม่แต่งตั้งอาจารย์เป็นที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่
นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนหรือกิจการอื่น ๆ เพราะเกรงว่าจะผิดพลาดไป
เช่น ถ้าแนะนำให้เรียนกฎหมาย เมื่อนิสิตนักศึกษาเรียนสำเร็จได้รับปริญญาทาง
กฎหมายแล้วและหางานทำไม่ได้ก็อาจจะโทษอาจารย์ที่ปรึกษาก็ได้

สถาบันอุดมศึกษาแบบโรงเรียนชั้นสูง (Les grandes e' coles)

นอกเหนือจากมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส ยังมีสถาบันอุดมศึกษาอีก ระดับหนึ่งที่เรียกว่า กรังด์ เอ กอลส์ (Les grandes e' coles) ซึ่งเป็นสถาบันของปัญญาชนที่ได้รับการจัดสรรอย่างพิเศษ ปัจจุบันมีประมาณ 12 แห่ง มีฐานะเท่ามหาวิทยาลัย สถาบันเหล่านี้เป็นแหล่งเตรียมผู้นำของประเทศ ส่วนใหญ่ทางคานวิทยาศาสตร์ รัฐประศาสน์ การศึกษาและการทหาร บางแห่งมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก เช่น "โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง" (Ecoles normales superieures) เป็นสถาบันสอนอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผู้ศึกษาในสถาบันนี้ส่วนมากจะไปเป็นข้าราชการ

สถาบันนี้ไม่ให้ปริญญา ให้เฉพาะประกาศนียบัตร แต่เป็นที่ยอมรับว่าเท่ากับปริญญามหาวิทยาลัยทั้ง ศรี, โท, เอก

สำหรับโรงเรียนวิศวกรรมชั้นสูง Ecoles d' ingenieurs มีประมาณ 120 แห่ง เป็นของรัฐ 83 แห่ง บางส่วนรับผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรแล้วศึกษาต่ออีก 4 ปี บางแห่งต้องเข้าเรียนชั้นเตรียมก่อน 2 ปี จึงจะเข้าสถาบันนี้อีก 3 ปี

โรงเรียนการทหารก็จัดอยู่ในประเภทนี้เหมือนกัน คือ โรงเรียนทหารอากาศหรือโรงเรียนการบินที่เรียก เอกอล เคอะ แลร์ โรงเรียนนายเรือ เอกอล นาวาล และโรงเรียนการทหารพิเศษที่ แซงค์-ซีร์ อันเป็นโรงเรียนนายร้อยทหารบกที่ลือชื่อของฝรั่งเศส

นอกจากนี้ก็มีสถาบันอันลือชื่อเป็นที่ยกย่องของทั่วโลกคือ เอกอล โปลีเทคนิค บางสาขารวมอยู่ในโรงเรียนการทหารของรัฐบาลด้วย คือขึ้นอยู่กักระทรวงกลาโหม

ด้วยเหตุนี้บางสาขาจึงแต่งเครื่องแบบ นายพลหลายท่านก็ผ่านสถาบันนี้เมื่อไม่นานมานี้ มีสตรีคนแรกโคเขาศึกษาในสถาบันนี้และสอบได้ที่ 1 ด้วย

สถาบันอุดมศึกษาประเภทนี้อีกหลายแห่งสอนวิชาศิลปะ เช่น สถาปัตยกรรม ศาสตร์ สถาปัตยกรรมตกแต่ง การแสดงภาพยนตร์ การดนตรี การละคร กับวิชา เจ้าหน้าที่ประจำพิพิธภัณฑ์ ในด้านพาณิชย์การ มีสถาบันหลายแห่งสอนวิชาบริหารธุรกิจ และการค้า สถานที่ดังกล่าวนี้ส่วนมากเป็นของเอกชน สถาบันวิชาการเมือง เป็นสถาบันให้การศึกษาเบื้องต้นแก่นักศึกษาที่จะไปเข้าศึกษาในสถาบันการปกครองแห่งชาติ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของฝรั่งเศสส่วนมากผ่านการศึกษาจากสถาบันนี้ ระหว่างปี พ.ศ. 2513 - 2514 มีนักศึกษาประมาณ 50,000 คน นักศึกษามบางส่วนศึกษาในมหาวิทยาลัยพร้อมกันด้วย

การศึกษาเพิ่มเติม ลาฟอร์มมาชียงอง แปรมานองเตล (La formation Permanente)

รัฐบาลฝรั่งเศสให้ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่มาก ซึ่งมักเรียกกันว่า การศึกษาดาว คือ ฟอมาชียงอง แปรมานองเตล (formation permanente) หมายความว่าต้องศึกษาหรือต้องเรียนกันไม่สิ้นสุด มีอยู่หลายระดับคือ การศึกษาวิชาชีพเบื้องต้น การศึกษาวิชาชีพตอนปลาย การศึกษาที่สูงขึ้นไปอีกจะทำให้ผู้ศึกษาได้รับ ประกาศนียบัตรข้างชั้นสูง

การศึกษาวชิชาชีพชั้นคน (ฟอมาชียงอง โปรเฟสชียงอง แนล กู เปรอ มิเย เคลเกร) นั้นมุ่งใหญ่เรียนเป็นคนงานฝีมือพิเศษ มีความสามารถ

การศึกษาวชิชาชีพตอนปลาย (สเปชียา สี่เซ เอ กาสีเต) จะทำให้ผู้ศึกษาสามารถทำงานเป็นเจ้าหน้าที่เทคนิคและเจ้าหน้าที่บริหารชั้นกลางได้

การศึกษาวชิชาชีพชั้นสูงขึ้นไปอีก เพื่อให้ผู้ศึกษาได้รับประกาศนียบัตรข้างชั้นสูงคือ ดีโปลม เคอ เทคนิเชียง ชูเปริเยอร์ (Diplome de technicien superieur) กับประกาศนียบัตรการศึกษาวชิชาเทคนิคชั้นสูง (แซร์ตีฟิกาเคอตูชูเปริเยอร์เทคนิค) บางประเภทด้วย

เพื่อส่งเสริมการฝึกวิชาชีพของผู้ใหญ่ รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายที่เรียกว่า ลัว-กาเครล ในปี พ.ศ. 2509 ทำให้รัฐบาลสามารถควบคุมกิจการค้านี้ขององค์การหรือสถาบันของเอกชน ตลอดจนในกาสนับสนุนกิจการดังกล่าวในทางการเงินและในทางมนุษยธรรม รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนฝึกอาชีพและส่งเสริมฐานะทางสังคม โฟงเคอลา ฟอว์มาชียง โปรแฟสชียงแนล เคอลา โปรโมชียง โซชียาล ได้ ออกกฎหมายฉบับใหม่ในปี พ.ศ. 2514 ว่าด้วยวิชาเทคนิค และการศึกษาเพิ่มเติม กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดไว้ว่า คนงานที่ทำงานอาชีพติดต่อกันเป็นเวลาครบ 3 ปี มีสิทธิจะลางานไปศึกษาเพิ่มเติมได้ 1 ปี

การฝึกหัดครู ลาฟอว์มาชียง เก แมคเคเรล (La formation des maitres)

ผู้ที่เข้าทำหน้าที่เป็นครูและอาจารย์ตามโรงเรียนและมหาวิทยาลัยในฝรั่งเศสนั้นต้องได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาดูด้วยวิธีการต่าง ๆ แตกต่างกันไป เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษาที่ตนจะไปทำการสอน

รัฐมีหน้าที่จัดการฝึกหัดครู การอบรมครู และการบรรจุครู มีระบบการฝึกหัดครูที่ใช้อย่างเดียวกันทั่วประเทศ ผู้ที่จะมาเรียนที่วิทยาลัยครูนี้จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกตั้งแต่อยู่ชั้น ปี 3 ของโรงเรียนมัธยมซึ่งเป็นปีสุดท้ายของมัธยมคอนตันมาก่อน นักเรียนฝึกหัดครูจะต้องมาเรียนที่วิทยาลัยครู 3 ปี ในปีแรกเรียนวิชาต่าง ๆ หนักไปทางทฤษฎี และมีการฝึกสอน 1 เดือน ในปีที่ 2 ให้นักเรียนมีโอกาสสังเกตการสอน และพบสถานการณ์จริงในโรงเรียนด้วยตัวเอง แล้วจึงให้นักเรียนไปฝึกสอนที่โรงเรียน Application School 3 เดือน ครบแล้วกลับมาเรียนภาคทฤษฎีต่อปีที่ 3 จนจบหลักสูตรซึ่งมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

สำหรับครูระดับประถมและครูระดับมัธยมเราแยกการเรียนออกได้ดังนี้

ครูประถมมี 2 ประเภท คือ

1. ผู้ที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาบริบูรณ์มาแล้ว จะต้องเข้าเรียนที่ในมหาวิทยาลัยอีก 2 ปี

2. ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนแรก 4 ปีมาแล้ว จะต้องเข้าเรียนต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูอีก 1 ปี

ส่วนครูมัธยม ก็มีการฝึกอบรมดังนี้ คือ

1. ผู้ที่จบมัธยมศึกษาบริบูรณ์มาแล้ว จะต้องเข้าเรียนในโรงเรียนฝึกหัดครูอีก 2 ปี หรือจะเรียนในมหาวิทยาลัยอีก 2 ปี

2. จะต้องทำการทดลองสอนเป็นเวลา 1 ปี แล้วจึงจะบรรจุเขาเป็นข้าราชการครูถาวร

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ นักเรียนฝึกหัดครูที่เรียกว่า เอเลเวอ-แมเตรอ (eleve maitre) จะต้องเรียนสำเร็จจากมัธยมศึกษา ลีเซ ผู้ที่เขาเรียนเป็นครูนั้น รัฐบาลจะเป็นผู้ออกทุนค่าเล่าเรียนให้

โรงเรียนฝึกหัดครูของประเทศฝรั่งเศส ตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัดที่ Department ซึ่งเป็นส่วนการปกครองมีโรงเรียนฝึกหัดครูจังหวัดละ 2 แห่ง คือ โรงเรียนฝึกหัดครูชาย 1 แห่ง โรงเรียนฝึกหัดครูหญิง 1 แห่ง

สำหรับผู้ที่จะสอนในระดับอาจารย์ คือ โพรเฟสเซอร์ (Professurs) ตามโรงเรียนมัศึกษานั้นจะต้องเข้ารับการศึกษาคณะมหาวิทยาลัย เพื่อรับปริญญาตรี "ลีซอง" Licence แล้วก็ต้องสอบรับประกาศนียบัตร C.A.P.E.S.

ส่วนผู้ที่จะเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อสอบได้ปริญญาโทหรือแมทริส Maitrise แล้วจะต้องสอบรับประกาศนียบัตรที่เรียกอาเกรกาซียง Agrigation จึงมีสิทธิสอนตามมหาวิทยาลัยได้

ผู้ที่จะเป็นครูตามโรงเรียนเทคนิคหรือกอลแลซ กอง แชนเยอ มงค์ เทคนิค จะต้องเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย 1 ปี แล้วสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูการช่างแห่งชาติอีก 2 ปี

ผู้ที่สอนตามวิทยาลัยกอลแลซ และมีมัธยมตอนต้นตามโรงเรียนแผนกทั่วไป จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมได้ประกาศนียบัตรมัคกาโลเรอาคต์แล้วเรียนต่ออีก

3 ปี การศึกษาของอาจารย์ประเภทนี้บางส่วนต้องศึกษาในมหาวิทยาลัย บางส่วน
ต้องศึกษาตามศูนย์ฝึกอาชีพ

อย่างไรก็ตามเนื่องจากจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โรงเรียน
รัฐบาลจึงจำต้องแก้ปัญหาขาดแคลนครูด้วยการรับสมัครครูสมทบ แมเทรออกซิลิแบร์
ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมและไม่ได้รับการอบรมเป็นครูมาก่อน ทางกรม
จ้างครูประจำประเภทนี้ทำการสอนมาเป็นเวลา 21 ปีแล้ว แต่ปัจจุบันลดคนอยลง

สถาบันครูศึกษา (Institute of Pedagogical Studies)

สถาบันนี้มีหน้าที่จัดการประชุม สัมมนา และศึกษาวิจัยทางวิชาการ
ผู้ที่มาประชุมเป็นครู อาจารย์และนักการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
การดำเนินงานของสถาบันทำได้อย่างคล่องตัว สถาบันไม่ต้องตั้งงบประมาณเพื่อ
ดำเนินการ ค่าใช้จ่ายทุกอย่างในการจัดประชุมสัมมนานั้น รัฐบาลเป็นผู้ออกให้
ผู้อำนวยการสถาบันชี้แจงว่าไม่ต้องมีภาระในเรื่องการเงินแต่อย่างใด สถาบัน
สามารถดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ได้ทุกอย่าง

ที่สถาบันมีแผนกโสตทัศนศึกษา ที่มีประสิทธิภาพมาก อุปกรณ์โสตทัศน-
ศึกษาทุกชิ้นที่ติดตั้งไว้ในห้องประชุมขนาดเล็กนั้นไม่ได้ซื้อ ใ้มาโดยที่ทางร้าน
บริษัทต่าง ๆ ส่งมาให้เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา และขณะเดียวกันก็เป็นกำไรโฆษณา
สินค้าไปด้วย ทั้งนี้เพราะบริษัทต่าง ๆ เห็นความสำคัญของสถาบันนี้ว่าเป็นที่ชุมนุมนัก
การศึกษา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีอะไรใหม่เขาก็จะส่งมาให้ที่สถาบัน
นี้อยู่เรื่อย ๆ

ครูที่มารับการฝึกอบรมที่สถาบันครูศึกษา เพื่อจะสอบให้ได้ C.A.P.E.S.
จะได้รับการฝึกอบรมเป็นชั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีการฝึกสอน 3 เทอม มีโรงเรียน 3 แห่ง เทอมละ
แห่ง มีครูผู้ควบคุม 3 คน และมีที่ปรึกษา 3 คน

2. วิธีฝึกอบรมใช้ 3 แบบ คือ

แบบ passive ได้แก่การฟังบรรยายภาคทฤษฎีจากอาจารย์

แบบ semi-passive ได้แก่การฟังบรรยายภาคทฤษฎีและ
มีภาคปฏิบัติด้วยครั้งต่อครั้ง

แบบ active ให้มีการปฏิบัติด้วย ได้แก่การฝึกสอนและฝึก
ปฏิบัติการต่าง ๆ

เป็นหน้าที่ของแผนกโสตทัศนศึกษา ที่จะฝึกให้ครูรู้จักใช้ รู้จักเก็บรักษา
ตลอดจนรู้จักผลิตอุปกรณ์การสอน เช่น สไลด์ फिल्मสตริป ใ้เอง ด้วยวิธีง่าย ๆ
เช่น ให้รู้จักทำสไลด์จากภาพในหนังสือ แต่มีหลักอยู่ว่าจะทำได้เพียง 1 copy
เพื่อการศึกษาเท่านั้น ถ้าทำมากกว่านั้นเป็นการละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์

ตลอดปีสถาบันนี้จัดให้มีการประชุมทางวิชาการ และสัมมนานักการศึกษา
ตลอดจนฝึกอบรมครูที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนในวิชาต่าง ๆ ทั้งในค่านเนื้อหา
และวิธีสอนมีการผลิตเอกสารประกอบการสอนแจกจ่ายให้แก่ครูอยู่เป็นประจำ เช่น
เอกสารแนะนำวิธีทำสไลด์ วิธีทำหุ่นกระบอก วิธีจัดการประชุมแบบ Group dynamics

ได้มีการทดลองวิธีสอนใหม่ ๆ ที่โรงเรียนมัธยมซึ่งเป็น Pilot School
โรงเรียนดังกล่าวอยู่ในบริเวณเดียวกับสถาบันคุรุศึกษา จึงเป็นการสะดวกในการ
ประสานงานระหว่างสถาบันและโรงเรียน สรุปแล้ว สถาบันนี้มีบทบาทสำคัญในการ
เผยแพร่ความคิดใหม่ทางการศึกษา

การศึกษาประชาชนและการกีฬา (L education populaire et les sports)

กิจการเยาวชนและการศึกษาประชาชน หรือการศึกษานอกโรงเรียนของประเทศฝรั่งเศสนั้น มีองค์การและสถาบันต่าง ๆ ทำเนืองงานเป็นจำนวนมากโดยผู้ใดรับประโยชน์สามารถเลือกใจตามรสนิยม และความต้องการของแต่ละบุคคล มีทั้งสถาบันที่เรียกว่าบ้านเยาวชนและวัฒนธรรม (Maisons des Jeunes et de La Culture) บางประเทศเรียกว่า "ศูนย์เยาวชน" เป็นสถานที่ที่มีห้องประชุม ห้องสมุดสำหรับอ่านหนังสือ ห้องงานเสียง สำหรับใจฟังและยืมไปได้ เช่นเดียวกับหนังสือในห้องสมุด นอกจากนี้ก็มีห้องกีฬา และห้องเล่นเกม ห้องฝึกหัดงานฝีมือ ส่วนองค์การที่ชื่อ "สันนิบาตสอนวิชาการ" La lique francaise de l' enseignement เป็นผู้ให้บริการและสอนวิชาต่าง ๆ แก่เยาวชนและผู้ ที่ออกจากโรงเรียนแล้ว กิจการเยาวชนนั้นมีอยู่หลายอย่างมากมาย เช่น กิจการลูกเสือ กิจการทางศาสนา หรือทางการเมือง สมาคมนักศึกษา และกิจการของที่พักเยาวชน เป็นต้น

องค์การที่ดำเนินงานเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนมีอยู่มากมายในลักษณะที่แตกต่างกันไป นอกจากความแตกต่างในลักษณะแล้ว ความมุ่งหมายและกิจการก็ไม่เหมือนกันด้วย เช่น มีสถานแสดงละครสมัครเล่นซึ่งทางการส่งเสริมด้วยการจัดให้มีการประกวดในระดับชาติเป็นประจำทุกปี มีกิจการขับร้อง การเล่นและแสดงดนตรี ตลอดจนจิตรกรรมประเภทพลาสติก มีทั้งสโมสร ภาพยนตร์ มีอาจารย์ และครูวิชาต่าง ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนโดยอบรมและฝึกสอนบรรดาผู้ที่ป็นหัวหน้ากิจการนั้น ๆ

กิจการสถานที่ตากอากาศสำหรับเด็กเป็นสิ่งสำคัญยิ่งขึ้นทุกที ในปีหนึ่งจะนำเด็กไปตากอากาศและพักผ่อนเป็นจำนวนล้านคน กิจการนี้มีคุณประโยชน์มากทั้งในทางสังคมและให้ความรู้แก่เด็ก ทางการให้การสนับสนุนส่งเสริมอย่างมากและในขณะเดียวกันก็ควบคุมดูแลกิจการนี้อย่างกวัดจั่นด้วย กิจการนี้เป็นสิ่งที่ริเริ่มขึ้นในฝรั่งเศส และได้รับความสนใจจากต่างประเทศมาก โดยเฉพาะในด้านการอบรมฝึกหัดผู้ที่ทำหน้าที่จัดการและผู้ดำเนินงานสถานที่ตากอากาศ

หน้าที่ของรัฐในด้านการศึกษาประชาชนและการกีฬา ก็คือให้การสนับสนุนกิจการที่เห็นว่ามีคุณประโยชน์พร้อมกันนั้นก็ดำเนินการควบคุมความจำเป็น และในบางกรณีก็เห็นว่าเกินกำลังที่เอกชนจะทำได้ รัฐก็จะเข้าดำเนินงานนั้นเสียเอง กิจการเหล่านี้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีประจำทำเนียบนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ดำเนินการเยาวชนและการกีฬา

ฝรั่งเศสมีโรงเรียนระดับมหาวิทยาลัยที่เรียกว่า E'coles normales superieures d' education Physique et Soortive อยู่ 2 แห่งเป็นที่ผลิตอาจารย์พลศึกษาและการกีฬาโดยเฉพาะ แห่งหนึ่งสำหรับอาจารย์พลศึกษาและการกีฬาชาย แห่งที่ 2 สำหรับฝึกอาจารย์พลศึกษาและการกีฬาหญิง ปี พ.ศ. 2513 มหาวิทยาลัย 2 แห่งนี้มีนักศึกษา 17,000 คน นอกจากนี้มีสถาบันอีกแห่งหนึ่งชื่อ สถาบันการกีฬาแห่งชาติ มีห้องคนควาและทดลองเพื่อปรับปรุงรูปแบบของการกีฬา และมีหน้าที่ฝึกฝนอบรมนักกีฬาทีมชาติของฝรั่งเศส

วิทยาลัยสกีและไคเซาก็มีฐานะเทียบเท่าสถาบันการกีฬาแห่งชาติ นอกจากนี้ก็มีศูนย์พลศึกษาและการกีฬามาก ฝึกอบรมบรรดาบุคคลที่ได้รับทุนไปศึกษาตามสถานที่เหล่านั้น เช่น นักเรียนฝึกหัดครู และอาจารย์ที่ยังสอนอยู่

สภาการกีฬาแห่งชาติ ทำหน้าที่ช่วยรัฐบาลวางนโยบายการกีฬาของชาติ ปัจจุบันในประเทศฝรั่งเศสมีสนามกีฬานานาชาติใหญ่และเล็กอยู่ราว 20,027 แห่ง สนามกีฬาในร่มราว 5,795 แห่ง สระว่ายน้ำ 1,652 แห่ง บานและศูนย์เยาวชน 2811 แห่ง

บ้านพักเยาวชนและศูนย์คอนกรีตเยาวชน 597 แห่ง และศูนย์พักผอนปีภาคเรียน 6,967 แห่ง

กฎหมายฉบับใหม่ประกาศเมื่อปี พ.ศ. 2514 ช่วยปรับปรุงนโยบาย การกีฬาของประเทศให้ดีขึ้นพร้อม ๆ กับอาคารสถานที่ที่ใช้ในการพลศึกษาและกีฬา

ฝรั่งเศสมีสมาคมกีฬาอยู่กว่า 20,000 แห่ง และมีสมาชิกกว่า 2 ล้าน คน รัฐให้การอุดหนุนหลายทางด้วยกัน เช่น ให้เงินอุดหนุน ลดค่าโดยสารรถไฟให้แก่ สมาชิกตลอดจนในบางกรณีก็ช่วยสร้างอาคาร

นอกจากนี้ยังมีศูนย์พลศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ที่พิการ ศูนย์ที่ กล่าวนี้นำให้ทางการสามารถช่วยเหลือเด็กพิการจำนวนหมื่นไตก่อนที่อาคารพิการนั้น จะรุนแรงจนเกินแก้ไข

การสอนวิชาฝรั่งเศสในโลก

ปี พ.ศ. 2514 ฝรั่งเศสส่งอาจารย์ และครูไปสอนวิชาต่าง ๆ นอกประเทศ ราว 25,000 คน ในจำนวนนี้ราว 8,000 คน สอนอยู่ตามประเทศเอกราชในแอฟริกา ที่พูดภาษาฝรั่งเศส และที่มาดากัสการ์ ประมาณอีก 8,000 คน อยู่ตามประเทศในแอฟริกาเหนือ บุคคลเหล่านี้มีหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศด้วยการสอนภาษา วิทยาศาสตร์ ศิลปกรรม วิชาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนแพทยศาสตร์ และกฎหมาย

โรงเรียนและศูนย์วัฒนธรรมของฝรั่งเศสในต่างประเทศมีจำนวนราว 1500 แห่ง มีนักเรียนและนักศึกษาเกือบล้านคน นอกเหนือไปจากโรงเรียนและศูนย์วัฒนธรรมแล้วก็มีสถาบัน สมาคม โรงเรียนมัธยม สถาบันคนควาและอื่น ๆ อีกหลายประเภทด้วยกัน

สำนักงานร่วมมือทางวัฒนธรรมและวิชาการ ตั้งขึ้นตามมติของที่ประชุมที่ เมืองนีอาเมย์ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2513 และสถาปนาลงมติเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน ปีเดียวกัน จุดประสงค์ที่ตั้งขึ้นก็เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมและภาษาฝรั่งเศส ในต่างประเทศ

ความพยายามในลักษณะใหม่ในการเผยแพร่วัฒนธรรมของฝรั่งเศส

ผู้ที่ เป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรม ภาษา และวิชาการของฝรั่งเศสในต่างประเทศ อีกประเภทหนึ่งคือบุคคลในวัยหนุ่มสาวที่อาสาสมัครไปปฏิบัติงานที่กล่าวแล้วในต่างประเทศแทนการเขาประจำการเป็นทหาร

เนื่องจากความต้องการศึกษาภาษาฝรั่งเศสทวีขึ้นกว่าเดิม จึงได้มีการปรับปรุงและกำหนดวิธีสอนภาษาฝรั่งเศสขึ้นใหม่ตามสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก การสอนและการเรียนภาษาฝรั่งเศสใช้วิธีโฮสเตอร์-ทัตสันศึกษา โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ ชนิด เช่น แผ่นเสียง ภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง และอุปกรณ์สำหรับฝึกสำเนียงพูด

วิธีการที่กล่าวนี้ใช้โดยจริงจัง ๆ ทั้งนี้มีใช้ประโยชน์แก่นักศึกษาและนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้ใหญ่สามารถเรียนภาษาฝรั่งเศสได้อย่างรวดเร็วและมีความรู้แน่นแฟ้นอีกด้วย

มีผู้ได้รับทุนมหาวิทยาลัยและทุนของรัฐบาลฝรั่งเศสอันเป็นทุนร่วมมือทางวิชาการไปรับการศึกษาและอบรมวิธีการสอนภาษาแบบใหม่เป็นจำนวนมาก ผู้ไปรับการฝึกอบรมมีทั้งอาจารย์ ครู และเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ นอกจากทุนประเภทที่กล่าวแล้ว อาจารย์ของหลายประเทศยังได้รับทุนจากรัฐบาลฝรั่งเศสให้ไปรับการฝึกอบรมในฝรั่งเศสระหว่างปีภาคเรียนด้วย ทุนที่กล่าวนี้เรียกว่า Bourses Universitaires et de Cooperation technique

ปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา รัฐบาลฝรั่งเศสได้เปิดมหาวิทยาลัยนา ๆ ชาติขึ้นที่เมืองบอร์โดซ์เพื่อให้การศึกษากับนักเรียนจากต่างประเทศพูดภาษาฝรั่งเศสโดยเฉพาะ สอนทั้งภาษาและการบริหารงานโรงเรียนด้วย

ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาของฝรั่งเศส

1. ปัญหาในการจัดการศึกษาให้เพียงพอสำหรับประชาชนซึ่งเพิ่มขึ้นไปะ
มาก ๆ
2. ยกระดับการศึกษาของเด็กในชนบทให้สูงขึ้น แต่ปัญหานี้อาจจะลด
น้อยลงบางแล้ว
3. ปัญหาการขาดแคลนครูซึ่งไม่พอกับความต้องการของประชาชน
4. ปัญหาของศาสนาซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องในการศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษา
ไม่พอใจกัน
5. ปัญหาการบริหาร ซึ่งอำนาจสิทธิขาดอยู่ที่ส่วนกลางแต่เพียงผู้เดียว
จึงทำให้ลำบากในการดูแลอย่างใกล้ชิด และอาจจะดูแลได้อย่างไม่ทั่วถึง
มีผู้เสนอให้แก้ปัญหาดัง ๆ เหล่านี้ โดยการกระจายอำนาจเพื่อจะได้
ดูแลได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึงถาวรรัฐบาลเขาไปรวมในคานนี้มากแล้ว ศาสนาก็จะมี
บทบาทในการศึกษาลดน้อยลง

การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาใช้แบบสังคมนิยม (centralization) คืออำนาจ
อยู่ที่ส่วนกลางทั้งหมด ท้องถิ่นเพียงแต่รับนโยบายไปจัดทำ ไม่มีอำนาจและแสดงความ
คิดเห็นอย่างใด ก่อนจะทำอะไรต้องได้รับอนุญาตจากส่วนกลาง รัฐมนตรีศึกษาธิการ
เป็นผู้บริหารใหญ่ทางการศึกษา รัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้ตรวจราชการ มีสภาที่
ปรึกษาช่วยบริหารงาน

ในส่วนภูมิภาค ได้แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 23 เขตเรียกว่า
แต่ละเขตให้เมืองหนึ่งหรือเขตหนึ่งมีมหาวิทยาลัยอยู่หนึ่งแห่ง มีอธิการบดีและสภา
บริหารทำหน้าที่นี้เทศและควบคุมการศึกษาในภาคนั้น ๆ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่
ควบคุมโรงเรียนและสถานศึกษาระดับประถม มัธยม และสถาบันอุดมศึกษาในเขต

ของคน

อธิการบดีมีผู้ช่วยหลายคนและมีผู้ตรวจการศึกษาอีกจำนวนหนึ่ง คอยตรวจตราดูแลและควบคุมการศึกษาในภาคนั้น ๆ ในแต่ละจังหวัดมีสภาการศึกษาประจำจังหวัด (department council) ประกอบด้วยผู้ตรวจการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษา 2 คน สมาชิกสภาจังหวัดซึ่งเลือกตั้งจากประชาชน 4 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษา 4 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน ซึ่งครูประถมศึกษาเป็นผู้เลือกตัวสภานี้มีหน้าที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. บริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา รวมถึงการกำหนดประมวลการสอนและวินัยของครูด้วย
2. มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตครู การฝึกอบรม และการส่งเสริมครูประถมศึกษา

โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นของรัฐ ดังนั้นเกือบทุกแห่งจึงอาศัยงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ และจะต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงด้วย ส่วนสถานศึกษาทางเทคนิคสังกัดกระทรวงอื่น

ในช่วงปี พ.ศ. 2513 - 2514 กิจการโรงเรียนราษฎร์ก้าวหน้าไปมาก หลังจากที่ประกาศใช้กฎหมายใหม่ โรงเรียนราษฎร์จำนวนมากได้ทำสัญญากับรัฐบาลขอรับเงินอุดหนุนโดยยอมให้กระทรวงศึกษาธิการควบคุมการสอนในโรงเรียนบางประการ รัฐบาลจะช่วยเหลือเงินเดือนครู และอาจจ่ายค่าเช่าบ้านอื่นบางส่วน ให้รัฐบาลเป็นผู้ออกประกาศนียบัตรและให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาแต่ผู้เดียวและจะต้องจัดให้มีการสอบแข่งขันกันอย่างเปิดเผย

ทฤษฎีแผนใหม่ที่ทำให้การศึกษาของฝรั่งเศสก้าวหน้า

1. การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประกอบการสอน
2. สถาบันการศึกษาแห่งชาติจัดบริการการศึกษา เป็นต้นว่า เอกสาร

การศึกษา คำรับคำรา ระเบียบต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียน

3. จัดบริการทางเทคนิค จัดห้องสมุด ฉายภาพยนตร์ ให้ครูและนักเรียน
ศึกษา คนควา

4. จัดตั้งวิทยุโทรทัศน์ให้แก่ 7,000 โรงเรียน

5. จัดตั้งวิทยุศึกษาให้แก่ 30,000 โรงเรียน

การที่การศึกษาของฝรั่งเศสก้าวหน้าไปไกล ก็เพราะมีอุปกรณ์การศึกษา
พร้อม มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพลศึกษา
ของฝรั่งเศสก้าวหน้ามาก เพราะจัดให้เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรการช่างเทคนิค
และจัดทำเป็นโครงการ 5 ปี เพื่อจัดส่งเสริมการกีฬา ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ
ขณะนี้ มีศูนย์กลางกีฬา 25 แห่ง สนามกีฬา 100 แห่ง สนามกรีฑา 120 แห่ง
สนามฝึกซ้อม 1,000 แห่ง สนามบาสเกตบอล วอลเลย์บอล 600 แห่ง สนาม
เทนนิส 200 แห่ง ห้องกีฬา 50 ห้อง ห้องพลศึกษา 1,000 แห่ง สระว่ายน้ำ
250 แห่ง สระหัดว่ายน้ำ 500 แห่ง และบ้านเยาวชน 750 หลัง
